

**Velja v Ljubljani
in po pošti:**

celo leto . . . K 84—
pol leta . . . " 42—
četrt leta . . . " 21—
za mesec . . . " 7—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95—
za pol leta . . . " 50—
za četrt leta . . . " 26—
za mesec . . . " 9—

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez
pošiljanja denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.

Oglasi se računajo po po-
rabljenem prostoru in si-
cer 1 mm visok ter 45 mm
širok prostor za enkrat
40 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu številka 19. Telefon
številka 860. — Upravištvo je na Marjiniem trgu
številka 8. — Telefon številka 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

loži
naj se tra

otov i. dr. se naj pri-
a. — Dopisi
e vračajo.

Italijani zasedli železniško progo Trbiž-Beljak-St. vid.

Italijani zahtevajo še progo Trbiž-Celovec-Maribor! — Nov Wilsonov predlog glede Reke. — D'Annunzio hujska na boj proti Jugoslaviji. — Protest Ljubljane proti italijanskemu imperijalizmu.

Nedozoreli problemi.

V Parizu zboruje „debélh pet“ (the big five, oziroma brez Japoncev štirje): Amerika, Angleška, Francija in Italija. Ti štirje se pogovarjajo med štirimi stenami, pri dvojno zapahnenih vratih; semtertja rabijo leksikon in vrtiljak pokličejo ad referendum zastopnike malih držav, po referatu se uljudno priklonijo, delegat male države zapusti sobo in opravljeno je. To se imenuje pariška mirovna konferenca.

Nešteto vprašanj bi imela rešiti ta konferenca, toda niti v enem ni še zadovoljive odločitve. Od vseh potreb je rešila ta vojna samo eno: pruski imperijalizem je padel, a že dvigajo vredni njegovi nasledniki glave. Angleško-ameriški kapital je strl nemškega, mi reveži smo pa z dežja pod kapom. Ideje človečnosti in pravice, ki so za časa vojne in neizmernega trpljenja budile malim narodom nado v boljšo bodočnost — te ideje so se pri zeleni mizi razblinile v nič.

Vse ententne države so zatajile Wilsonova načela in ameriški predsednik sam je brez moči, ker ima proti sebi kapital lastne zemlje — on je danes razorožen idealist.

Problemi, ki jih je obetal rešiti Wilson, niso še dozoreli, vsaj ne za pariško konferenco — in med te probleme spada tudi ujedinjenje celega našega naroda in cele naše zemlje.

Wilsonove točke so bile za entento dobro došla vojna zvijača; delovale so v centralnih državah kot moralni tanki in s tem je ententa dosegla svoj cilj. Danes, ko je Hindenburgova črta pregažena, gredo tudi Wilsonovi proglasi od akta in mi, ki smo pripomogli, da se je razbilo tiranstvo, postajamo žrtev novega nasilja.

Iz Pariza nam prihajajo Jobove vesti, nasprotujoče si, toda v enem

edine: levji del naše slovenske domovine — Goriško in Primorje je v Parizu za nas izgubljen. Po simpatijah, krvnih in materialnih žrtvah, s katerimi je spremljal naš narod borbo entente, je to grenak kelih. S kakimi občutki naj n. pr. čitamo v „Times“, kar je zapisal nam naklonjeni Steed Stop, da mora namreč neizogibno pripasti 400.000 našega naroda na severozapadni naši meji Italiji? Da o nam nasprotnih mnenjih niti ne govorimo.

Kako najti izhod iz tega? Kajti, da pri tem ne more ostati, se zavedamo vsi.

Kot rečeno, je naš problem samo eden izmed mnogih, ki delajo Parizu skrbi. Mali in zatirani narodi naglašajo Wilsonove principe, zmagovite velesile pa polagajo na tehtnico meč. Da bo volk sit in koza „cela“, kot nekaka korcesija pravici, se je ustanovila zveza narodov, ki naj bi v bodoče reševala spore med državami (league of nations). Pa tudi za to se lahko reče, da ima eno samo pozitivno točko in ta je: sedež zveze narodov je v Ženevi. Prazni so pa upi, da bi nam ta liga kdaj pripomogla do naših tal. Kompetenca te družbe je že v statutih tako omenjena, da izgleda kar na prvi pogled kot fraza, s katero se hoče prikriti nasilen mir. Amerikanci nasprotujejo tej ligi že vsled Monroeve doktrine, Japonci so n. pr. zaman zahtevali, da se izrečno prizna enakost ras. Amerikancem je malo mar, kako se uredi stvari v Evropi — oni imajo svoj zapadnoameriški rumeni problem in tu ne bodo dovolili nikakoli ligi, da se vmešava. Anglija ostaja silna na morju, nemško brodovje je izločeno, nemška trgovska konkurenca odpade za precej časa, kolonije se Nemcem ne vrnejo. Francoska anektira nemško ozemlje (Sarre) in Italija zahteva junctim med svojimi in fran-

coskimi osvojitvami; odtod Italiji francoska oficijelna pomoč proti našim aspiracijam. Angleška ima težaven položaj v Egiptu, kjer je izredno naraslo avtonomistično gibanje; enako kot mi se tudi Egipčani sklicujejo na Wilsonove točke, toda Amerika je tam kar kratkoma priznala angleški protektorat — konsekvenci torej nikjer. Sirija, Indija, Kitajska in Kiaon-Tcheon — sami problemi, ki jim konferenca s štirinajstimi točkami ni kos.

Zadnji čas se slišijo pri nas glasovi, da bi bilo za nas pri konferenci bolje, če bi bila zastopana tudi Rusija. misli se pri tem seveda na Rusijo carja ali Kerenjskega, da stoji pod londonskim paktom poleg imena Imperiali tudi ime Benckendorfi — tista Rusija, ki bi bila zastopana pri taki pariški konferenci je soprodpisala londonsko pogodbo — ona bi jo v ostalem vzdrževala z enako motivacijo kot entante sploh — velesile si delijo plen in ne pričakujmo milosti. Pač pa je gotovo, da ne more biti stalnega miru brez sodelovanja Rusije. Kakšne so tačas razmere v tej ogromni zemlji, ne vemo. Nekdo poroča samo o pomorih in požigih, imeli smo pa priliko slišati tudi o uzornem redu, ki se uveljavlja.

Sigurno je, da bo Rusija te krče prebolela in vstala silnejša, kot kdaj poprej — in takrat bo piecejšen obračun. Tudi francoska revolucija je imela Robespierre-a in giljotine; izrodki v prehodni dobi ne bodo ostavili napredka. Če bi Rusija priznala antanti dolgeve stare casaristične uprave, bi najbrže tudi v Parizu sedel Trocki kot svoj čas v Breštu Litovskem. — Kako bo sprejela in nosila diktat Nemčija, vedo tudi edinole bogovi. Clemenceau je vztrajal v vojni — kako bo v miru, to je več kot dvomljivo.

Naša naloga je, da se organiziramo in utrdimo v notranjosti, ne oziraje se na stara prijateljstva ali sovraštva. Danes smo Italiji sosedje, ki razpolagamo sami s svojo močjo in to nevarnost Italija že čuti. Zato ščuje na nas vse sosede — naša skrb, da se ji ne posreči. — Poštena gospodarska ureditev v naši zemlji je največja opasnost za italijanske latifundiste — natančin bi se gojila kar avtomatično najhujša iredenta proti laški izkoriščevalni upravi — in ko pade ta, je Primorje naše.

Za nekaj pa moramo skrbeti: mi tega miru ne smemo priznati, niti popustiti v svojih pravičnih zahtevah. Naša delegacija mora najti učinkovit modus tega nepriznanja. Za nas ostane vprašanje odprto — nedozorel problem, toda ideje ne umirajo; poslednji akt se še ni začel in se ne bo igral v Parizu — svet se ne bo dal varati z besedami. — Bremena, ki smo ga stresli, si ne damo naložiti več; skrbimo, da spoznamo sredstva, ki nam jih nosi morda že bližnja bodočnost in ohranimo samozavest.

Tekom stoletij nas ni mogel streti agresivni germanizem, ne bo nas niti začasna atavistična bolezen novih „Rimljanov“. Spectator.

*) S tega stališča sodimo tudi, da je neumestno, če se obzlušujejo tozadevni očitki kakemu našemu zastopniku — predno se uradno ne ugotovi, da so brez podlage; oziroma, da se nekdo drži za informiranega, če je bil s kako deputacijo par dni v Parizu, kjer je itak vse zavito v mistično temo. — To zveni kot „molto fumo poco arrostato“. Da je pa naša delegacija, zlasti njen slovenski del, v izredno težavnem položaju, nam je znano in „ultra posse nemo tenetur“.

VLADIMIR LEVSTIK.

108. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

In sklenil si je zapomniti še več; načrt, ki mu je rojil po glavi je bil pogubonesnejši od kola v plotu...

Suplent Križaj se ne bi bil mogel pohvaliti s tako jasnim in opredeljenim stanjem duha. Razgovor študentov mu je bil izvalil hudomušen smehljaj; namenil se je, da ju podraži pri priliki, toda lastno stisko je pozabil ob tem komaj za hipec, in tik na parkovi meji mu je skočila iznova za vrat. Čim bližje mu je bilo do Gorenjske ulice, tem grenkejša tesnoba ga je obhajala ob misli, da je popoldne malodane obljubil gospe Pohlinovi dolgo zaželjeno presenečenje, zdaj pa se vrača s trdnim namenom, pustiti vse pri starem.

»S trdnim namenom!« se je posmešnil samemu sebi. »Kakor bi se bilo rodilo v moji glavi že kdaj kaj trdnega, kak svoj lasten namen! Grof me je okrenil na levo, Pohlinka me obrne na desno, in pokoraval se ji bom čisto tako kakor njemu, z globokim spoznanjem, da storim edino koristno in dobro. Eh, to je strašno na svetu, da imajo vsi prav, naj si nasprotujejo še tako, in so vsi pametni, če se zde drug drugemu še tako neumni; ti pa stojiš v sredi med njimi, kimaš zdaj sem, zdaj tja in si nesrečen z vsakomer, ker jih vse preveč razumeš...«

Velik kamen se mu je odvalil s srca, ko je slišal od Maričke pri vratih, da gospa ni mogla ostati doma: poklicali so jo bili nenadoma h gospe Slivarjevi. Že pred tedni mu je bila pripomnila Pohlinka v enem svojih predavanj o slabih in dobrih straneh zakonskega življenja, da preti Slivarici, soprogi finančnega svetnika in njeni najboljši prijateljici, po mnogoletnem presledku »vesel dogodek«, v presenečenje vseh znank in znancev, zlasti pa še postarnega, za telesno lepoto koketne ženske že malo dostopnega očeta. Križaj takrat ni mogel zamolčati svojega mnenja o svetnici in mlademu oficirju, zaradi katerega so imeli pri Slivarjevih pogosto »preki sod«. In nocoj je gospa Slivarjeva zares poslala po nekdanjo sošolko, da bi jo hrabrila v težki uri, ki je nastopala malo prezgodaj, in brzdała ogorčenje gospoda svetnika, ki je že ves dan rjul po ženinini spalnici ter prožil nanjo revolver, čeprav je vedela vsa hiša, da ni nabasan. S srcem polnim sočutja in radovednosti je bila odhitela Pohlinka na svoje mesto ter priporočila hčer in Križaja previdnosti božji.

Vida je bila sama; s kanapeja v obednici je strmela skozi odprto okno v vrzel, ki se je odpirala med hišami ter obrobjala majhen izrezek mestnega parka na skratnem ozadju gorskih grebenov, odetih v poslednjo žerjavico tistega večera. Neopredeljena sanjarija jo je odnašala daleč s seboj; kaj vre v njeni krvi je komaj slutila — čutila je le, kakor bi letala gola nad nekakšnimi globinami, iz katerih je

puhnila zdajpazdaj vroča misel o možu in veliki njej prepovedani sreči. Mrak je prihajal gostejši in njene predstave razločnejše; skrivnost ljubezni je menda edina, katero odgrinja narava brez upiranja... Vida je stresala glavo, žarela od sramu, mašila si ušesa in zapirala oči, drevnela in trepetala po vrsti, ne da bi mogla odgnati procesijo opojnih slik, ki so vrele iz dna domišljije, vznemirjaje jo z zmerom jasnejšimi obrisi in vedno tesnobnejšo gotovostjo. Da, da, to je bilo tisto, kar imenujejo greh, čeprav se zdi v resnici le krona radosti, visoka daritev življenja! Namenjena je slehernemu bitju in tudi nji; z vsako minuto se bliža dan, ko postane žena in začne živeti v pijanosti duše in cvetočem veselju telesa... Križajev obraz se je pojavil pred njo, ozarjen z novo, vsegamogočnejšo lučjo; njena lica so plamenela, v kovanju mladih žil je pokal okrog srca deviški led. In tedaj ga je zagledala poleg sebe ter začula njegov pozdrav:

»Dober večer, moja Vida...«

Z vlažnim bleskom se je ozrla vanj; odgovor ji je zamrl na ustnicah. Bilo ji je, kakor da se sanje nadaljujejo v popolno resničnost. Prvi drhtljaj vdanosti ji je zbežal po udih ter zalil mišice z voljno, brezsilno mehkobo; suplentu je bilo treba le iztegniti roko — še v mislih se ne bi bila uprla. Toda Križaj je prisledel, nič takega ne sluteč, ves zaverovan v svoj svetniški poklic, da jo obvaruje belo, rošno in nedotakljivo!

Protestni shod v Ljubljani.

Z ozirom na razne govorice glede prepovedi protestnega shoda objavljamo sledeče:

Eden naših sotrudnikov se je razgovarjal včeraj s podpreds. deželne vlade g. dr. Žerjavom radi zadnjih dogodkov v Ljubljani. G. podpreds. je izrazil začudenje, da se kateri lokalni oblasti očita, da je z naroda škodljivim namenom zabranila manifestacijsko zborovanje. Jasno je, da glede naših zapadnih mej vsi enako in iskreno želimo, da bi narodne manifestacije imele uspeh. Ker čutimo, da nam je duša polna in ne bi bilo samo za naš zunanji položaj, ampak tudi za notranje razmere škodljivo, ako se zabrani dostojno izražanje naših idealov in zahtev, bom ukrenil vse potrebno, da bomo že v prihodnjih dneh javno brez razlike strank lahko povedali svoje mnenje napram imperijalizmu. Ker pa vemo, da je izvestna stran nujno interesirana na tem, da se v Ljubljani zgodi kaj nekorektnega, kar bi dalo zaželeni povod, zato bo vlada v popolnem sporazumu z vojaško oblastjo zahtevala za manifestacijo absolutno jamstvo prostovoljne discipline, ki diči naš narod v zadnjih mesecih, ko ga tirajo neizrekljivo tragični zapletljivi njegove usode na Kalvarijo.

Gospodarsko polje in Ziljska dolina.

(Dopis iz Celovca.)

V cenj. „Jugoslaviji“ se nekdo jezi, da baje omalovažujemo Ziljsko dolino pred Gospodarskim poljem. A to ni res! Počasi, prijatelj Ziljan, situacije ne razumete. — Razdelitev držav je v prvi vrsti eminentno gospodarskega pomena: kakor so si Čehi zagotovili zvezo z Romuni radi Črnega morja, in žele zvezo preko Ogrske radi Adrije in so dalje dobili Poljaki Gdanjsko, tako stremi Nemška Avstrija preko Koroške v Italijo, seveda na naš račun. Ako bi bili jeseni molčali, bi bil prišel Italijan tje do Ljubljane ali magari v Zagreb, potem bi bil, seveda v „koristi“ zveze z Avstrijo kar celo južno železnico pograbil, nas Slovence pa v Kalabrijo poslal. Ker se mu ni posrečilo, zahteva Jesenice s Celovcem; in sedaj se je umaknil v Beljak. Pa tudi Beljak — št. Vid (gre se za progol) ne sme biti njegovo. Ako hoče Dunaj zvezo z Italijo naj si jo zgradi od Feltra preko Zg. Dravobrega (Oberdrauburg) v Gastein, tam jim nihče ne brani: ako je pa stara Avstrija sebi v korist zgradila križišče v Celovcu in Beljaku, pa še ne velja, da jih mora podedovati Italijan, ker slučajno njegovi zvezi ugajajo. Nasprotno! Mi imamo pravico obe mesti zahtevati, ker so na našem etnografičnem teritoriju in ker rabimo Trbiž radi Zilje, kakor rabimo Jesenice radi Celovca in Beljak radi obeh. Torej mora biti Gospodarsko polje in Ziljska dolina naša, a ne radi tega ali je pomemčena, kakor tudi ne ali ima 50.000 naših zavednih prebivalcev, temveč ker je strnjeno gospodarsko in etnografično ozemlje. Torej, le nobene zakotne politike sedaj, ko so naši s toliko težavo pridobili, kar bi bili koroški politiki ob pametnih predlogih in nastopih že jeseni lahko dosegli. Ljubljana je pač zagrešila, ker je pustila vojaštvo preko Soče domov, na Koroškem pa je največ zagrešil celovski Narodni svet in — zato molčimo ter pojdimo dalje, da ne zgube veselja in poguma tisti, ki so nas vse, tudi koroške begunce, rešili.

Na Koroškem treba umne uprave in dobre aprovizacije in pridružila se nam bo še Krka in Krnsko polje, zato je nemška vlada tudi v Špital bežala, ker ji je št. Vid premalo zanesljiv; gospodarsko spada namreč on tudi pri jugu, narodno je pa pomemčen.

Svaka sila do vremena.

(Konec.)

Plačajte nas v taki izmeri, da bomo mogli s svojci redno živeti, da ne bodo naši otroci z nami vred gladovali. Več ne zahtevamo.

Napor v službi, odgovornost, osebnost in črtenje uslužbenca finančne straže ne zaostaja za onim drugih oboroženih javnih funkcionarjev. Kljub temu se pa gmotno vprašanje presoja različno.

Ob izbruhu vojne z Italijo 1. 1915, bila je finančna straža na meji prva, ki se je morala zoperstaviti sovražniku in poseči kot prva v boj. Da, porabilo se jo je celo zato, da so morali uslužbenci finančne straže pod nadzorstvom vojakov-prostakov koptati strelske jarke.

Mlajši uslužbenci finančne straže v notranjosti dežele so morali odričiti v vojsko, a starejši so morali vršiti skozi 4 in pol leta doma težko in naporno službo brez vsake nagrade in priznanja in brez vsakega nadomestka za one mlajše letnike, ki so bili mobilizirani.

Pod katerim naslovom prejema drugi oboroženi javni funkcionarji mesečno 400 kron več, kar jim iz srca privoščimo, je finančni straži egalno, prosimo pa, da se uslužbenec finančne straže, do končne ureditve plač državnih nastavljenecv na kažejo prejemki v isti izmeri. Tudi naj se ta razlika blagovoli naknadno izplačati od 1. novembra 1918 dalje.

Društvo je tudi konstatiralo, da dobe vsi državni nastavljenici vseh strok, ki se nahajajo na obmejnem, po sovražniku ogroženem ozemlju dnevnice v izmeri 10 K. Le uslužbenci finančne straže teh dnevnice ne prejemajo. Zakaj nam ni znano.

Društvo zahteva, da se zapostavljenje in pristransko postopanje s finančno stražo takoj ukine in izplača dotičnim uslužbencem finančne straže dnevnice v isti izmeri in od istega časa, kakor se že izplačujejo njim sovrstnim uslužbencem druge stroke. Zahteva nadalje, da se vse od njega vposlane, a dosedaj še nerešene spomenice in vloge čimprej upoštevajo in rešijo. Rotimo tedaj: Vztrezite navedenim zahtevam, upoštevajte navedena dejstva — izpreglejte!

Ne opozarjamo nepremišljeno, povdarki so utemeljeni ne samo z občutki, ki jih poraja živa potreba in pomanjkanje, narekovala jih je tudi čista domovinska ljubezen.

Pojdite in storite tudi vi tako!

Zveza vojnih invalidov za slov. štajersko s centralnim sedežem v Celju.

Naznanja se javnosti slov. štajerski, da se je dne 21. majnika 1919. osnovala v Celju Zveza in organizacija vojnih invalidov za slov. štajersko, katera je politično popolnoma nepristranska in brez vsakega političnega boja. Namen zveze je sledeč: Splošno zastopati interese voj. invalidov v javnosti in pri vladi. Vstanovitve pokrajinskih podružnic po celi slov. štajerski, katera bode določena po centrali vojnih invalidov, posle istih opravlja odbor, kateri je voljen od iste pokrajine in potrjen od centrale. Na pritožbe zoper nepravilne vršitve poslov pokrajinskega odbora ima izključno razsoditi samo odbor centrale. Ustanovitve fonda, s katerim se bode podpiralo podpore potrebne invalide. Zgraditev invalidnega doma, z modernim opremo, in dosmrtno oskrbo. Skrb za pravilno podelitev koncesij, trafik in tudi lokale. Mnogokratnih prireditvev koncertov v prid vojnim invalidom, tudi javno nabiranje z pravično razdelitvijo istih. Sprejemanje prostovolnih daril bodisi denarja ali blaga. Imena darilcev se objavijo potom časopisov. Sprejemanje knjig za ustanovitev biblioteke. Knjige blagajne in evidence so na zahtevo na pogled. Redni člani zamorejo postati vsi jugoslovanski voj. invalidi, kateri vplačajo stopnino 1 K in mesečno članarino 1 K. Vsi redni člani imajo

enako pravico do društvene uprave, volitve, in po sposobnosti tudi voljen biti za društvene funkcionarje. Častni in prispevajoči člani nimajo volilne pravice, in tudi ne morejo voljeni biti, ampak imajo samo svetujoči glas. Prispevajoči člani zamorejo postati posamezne osebe, korporacije, zdruge in društva kateri vplačajo isto stopnino in članarino kot redni člani. Častni člani zamorejo postati osebe katere vplačajo enkratni znesek kateri se deli v tri kategorije in iste so: 1. 1000 K. 2. 3000 K. 3. 5000 K. Pristopno izjavo in informacije da je do ureditve svoje pisarne (katera začne 1. julija defenitivno uradovati) predsednik Koštomaj Fran Prešernova ul. 19 v Celju. Za odbor organizatorji, predsednik Koštomaj Fran, taj. Meznarič Ivo, blagajnik Bač Jakob.

Tovariši voj. invalidi organizirajte se, ker le v slogi je moč!

Ljubljana za nerazdeljeno, nerazkosano Jugoslavijo!

Pod predsedstvom župana dr. Ivana Tavčarja je imel ljubljanski občinski svet včeraj ob 11. uri dop. izredno sejo. Otvorjajoč sejo, je župan naznanil, da je bila pri njem deputacija primorskih Slovencev, ki ga je naprosila zaščite.

Slovesen govor dr. Ivana Tavčarja.

Ob iskrenem pritrdjevanju občinskih svetovalcev je župan dr. Tavčar na naslov težko preizkušanih Primorcev izjavil, da so vse naše simpatije, vsa naša ljubezen na njihovi strani in da so vse njihove želje tudi naše želje. Svojih primorskih bratov ne pozabimo. Kar trpe oni, trpimo tudi mi. Naša ljubezen bo pri njih vsikdar in vsikdar bomo storili zanje, karkoli nam bo storiti mogoče.

Nato je župan dr. Tavčar izpregovoril takole: Slavni občinski svet! Danes smo se zbrali, da dvignemo svoj obupni glas proti nepravičnemu laškemu sosedu! Mi smo revni, kot narod smo pravi berači, stanujemo v polpodrti koči in komaj toliko imamo zemlje, da na nji za silo zaspimo in da v nji komaj dobimo svoj grob! Narod-siromak smo, ki bi se moral smiliti vsakemu, ki pa ne dobi usmiljenja pri tistih, ki danes odločajo o naši usodi.

Pred komaj sto leti tičala je v enakem siromaštvu danes tako ošabna Italija! Imela je svojega pesnika, grofa Leopardija, ki je v mogočnih kancanah jokala nad razkosano svojo domovino, ki je klical prokletstvo nad tiste, ki so jo mesarili, ki so jo kovali v težke verige ter s surovim neusmiljenjem sekali po nji, da je krvavela iz nebrojnih ran.

Ce bi danes Giacomo Leopardi vstal iz svojega groba, sramovati bi se moral svojih potomcev! Ti dediči starih Rimljanov, ti zastopniki antike in njene kulture iščejo danes edino slavo v tem, da — pijani od zmag, katere so drugi priborili — sekajo me-so iz našega malega telesa in da nas zatirajo hujše in krvočnejše, kakor jih je nekdanj zatiral Avstrijanec po Lombardiji in Benečiji! Kamorkoli se ozremo, doni nam nasproti barbarični klic: „Italia o morte!“ Če bi šlo po srčni volji današnje Italije, po menjal bi ta klic: Italiji vse, nam tlačenim, za svojo sveto zemljo se borečim pa smrt! V resnici, če bi Leopardi danes še živel in poslušal javno mnenje svoje domovine, ponovil bi še enkrat svojo grozno pesem, da zemlja ni drugega, kakor blato in blato!

Mi smo se zbrali, da v zadnjem trenutku še dvignemo glas, da hočemo živeti na tisti mali slovenski zemlji, ki smo jo pred požrešno zgodovino še rešili, da si svojih gora, svojih voda vzeti ne damo in da si vzeti ne damo sinjega morja, po katerem je že tekla ilirska ladja, ko Rimljan za svoj brod še prvega drevesa tesal ni! Če pri srcu svojega sosedu morda ne

bomo ničesar dosegli, imeli bomo vendar tolažbo, da bi nebeški Giacomo Leopardi s svojimi simpatijami danes stal na naši strani in ne na strani svojih popačenih naslednikov! Kakor Leopardi pa hočemo iti tudi sami v boj, in če s tem ne dosežemo drugega, dosegli bomo vsaj iz prelite naše krvi pekoč plamen na vest Italije, ki danes onečaščuje grob svojega velikega pesnika! (Odobranje.)

Podžupan dr. Triller na to temeljuje v kratkih besedah protestno izjavo, katero prečita. Župan predlaga, da občinski svet sprejme izjavo s tem, da se dvigne raz sedežev.

Občinski svetniki, se odobravaljoč dvignejo raz sedežev, obsedita samo navzoča socialna demokrata Nace Mihevc in Ivan Kocmur.

Sejo na to župan zaključi z vzklikom: „Živela nerazdeljena, nerazkosana Jugoslavija!“

Boljševiško razpoloženje med francoskim delavstvom.

Pariški „Figaro“ podrobno poroča o železniškem gibanju, ki se razvija proti naredbam zveznega vodstva. Včeraj se je vršilo burno zborovanje, ki se ga je udeležilo 10.000 železničarjev. Iz množice so se čul razburjeni klici proti vladi zlasti proti Clemenceau u.

Generalnega tajnika, ki je nastopil proti preuranjeni stavki, so prekricali s klici: Živeli sovjeti! Živela revolucija! Živela komuna! Ko je izjavil, da bo delavska konfederacija organizirala v najkrajšem času s pomočjo Angležev propagandni teden, so ga prekinili s klici: „Poznamo le eno edino internacionalo, to je moskovsko“. sprejeli so na to resolucijo, ki povdarja, da protirevolucijska akcija vlade že dosti dolgo trpi, da ruski, ogrski in nemški revolucionarji uporabljajo načela, ki jih Francozi le oznanjajo in da ostane razlastitev kapitalistov na dnevnem redu. Shod je bil zaključen z živio-klici na revolucijo in delavsko internacionalo.

Zvečer je sklical Clemenceau ministra za notranje stvari, ministra za javna dela, pariškega vojaškega guvernerja, železniške in zrakoplovne ravnatelje in policijske prefekte, da se posvetujejo, kaj storiti, ako izbruhne železničarska stavka. — Delavska konfederacija, katere načelnik se drži sočasno pomirjujoče taktike, je priobčila manifest, ki slika francoskemu ljudstvu stavkarsko gibanje kot pojav, ki je v tesni zvezi z določitvijo osemurnega delavnika in ima svoje klici v draginji. (Ldu.)

Politični pregled.

p Netaktnost. Konstatiramo, da nam prepovedi protestnega shoda v petek ni sporočil nihče uradno. Zdi se, da hočejo nekateri gospodje še prekositi famozno avstrijsko metodo, ki je omalovaževala vsakega, ki ni bil najmanj grof ali pa vsaj vladni podrepnik.

p „Naprejeve“ grožnje, da bo meščanstvo že videlo, kaj se zgodi z njim, ko zavladajo ljubljanski boljševiki, se zdijo — dostojno rečeno — silno bombastične, v resnici pa so ravno tako nezmislne, kakor vsa socialno demokratična načela o komunizmu. Govorimo in pišemo o krvočelnih Nemcih, Madžarih in Italijanih, doma pa ne vidimo in ne slišimo, da se pripravljajo evangelisti krvavega režima na boj s strojnimi, puškami, kanoni in vislicami v — „Napreju“! Pa smo res gluhi in slepi in še celo optimisti! Ali bi ne bilo bolje za nas vse, da se pravočasno spravimo s tem in onim svetom, da nas najde smrt pripravljene? Gorje nam, kadar se zabarikadira Frančiškanska ulica! To bo še vse drugače, kakor je bilo v petek, ko je „zabarikadirala“ vojaški kordon prehod skozi Frančiškansko ulico! Gorje nam!

p Predvojne strankarske manire. Množijo se slučaj, da se ne-

kateri strankarski časopisi zopet poslužujejo raznih manir, ki so bile pred vojno v navadi. Kesne in stvarne polimeke so vedno dobre in potrebne, toda vsak nasprotnik naj se imenuje tako, kakor mu je v resnici ime. Razni „Dolfeti“ in „Tončki“ i. dr. so se pojavili zopet kakor gobe po dežju. Seveda, če je tako pisanje potrebno, da se spozna lokalni pomen časopisa, tedaj je to pač notranja zadeva dotičnega uredništva. Vsak po svoje!

p Italijanske skrbi. „Corriere della Sera“ od 5. t. m. piše med drugim, da se Italija ne strinja z uradno francosko politiko, ki stremi za uničenjem germanizma ob Renu in Donavi. Francija si na ta način odtuja Italijo. Večina italijanskih listov piše z ogorčenjem o Franciji, ker je preskrbela Jugoslaviji orožje in municijo. Italija se vedno bolj zavzema za Nemce in Madžare, v katerih vidi svoje bodoče vojaške zaveznike.

p Berlinski vsenemški dnevnik „Deutsche Tageszeitung“ je vlada ustavila, ker je priobčeval članke, naj se nemška armada upre mirovnim pogojem.

p Čehi za skupno mejo z Jugoslavi. Vsa čehoslovaška kulturna društva so podpisala izjavo, v kateri zahtevajo skupne meje med Čehoslovaško in državo SHS.

p Scotus Viator proti Beli Kunu in Madžarom. Iz Prage javljajo: Znani raziskovalec slovanskih razmer Seton Watson (Scotus Viator) je odpotoval v Pariz. V poslovnem dopisu, ki ga je poslal češkim listom, razpravlja o sedanjih razmerah na Čehoslovaškem ter izraža prepričanje, da se bodo na Slovaškem kmalu pokazali odlični uspehi češke politike. Izjavlja, da v Evropi ne bo miru, dokler ne bo odstranjena vlada Bele in ne bodo Madžari razoroženi. Uverjen je, da bo pacifistični blok Poljske, Čehoslovaške, Romunske, Jugoslavije in Grške prvi korak k uresničenju lige narodov.

p Ruski car Nikolaj živi? Berlin, 12. junija. (DunkU.) „Berliner Tageblatt“ javlja iz Lugana: „Epoca“ objavlja razgovor kneza Zubova, ki je umoril Rasputina. Knez, ki se je dosedaj mudil kot gost carice-matere na Malti, je izjavil, da ima povod domnevati, da ruski car, carica in vsa carjeva obitelj žive in so na varnem. Oteti da so bili po naročilu Anglije in z angleškim zlatom. Car živi menda, preoblečen v meniha na oddaljenem samostanu na polotoku Krimu. (Ldu.)

Pokrajinske vesti

Mokronog. V Ljubljani primanjkuje stanovanj tako pišejo dan za dnevom časniki. Belijo se gospodje glave, kam da bi spravili invalide, bolnike, šolo za invalide itd. Po deželi pa stoji prazne grajsčine, parki, vrtovi in zemljišča onih mogotcev, ki bi nas potapljali v žlici vode, ako bi zmagala gnila nemška Avstrija. To gospodo pa se pardonira — namesto, da bi se rekverirali prostori v korist naše države. V Mokronogu stoji prazen grad s parkom in vsemi potrebščinami, ki je last nemškega odvetnika Dr. O. Vallentschag-a v Ljubljani. Zakaj se ta ne izroči javni uporabi posebno tistim, ki so nepotrebno prelivali kri za prusko piketavbo? Našim junakom bi bil to zasluženi raj, državi v korist in Ljubljani v olajšavo.

kr Gledališko društvo na Jesenicah, ki je moralo vsled nastalih ovir delovanje dne 4. m. m. prekiniti, zaključijo svojo redno sezijo s predstavama v soboto, dne 14. t. m. in v sredo, dne 18. t. m. Obakrat se se bo igralo zvečer ob 20. uri. Uprizori se F. Žolnova enodejanska „Brat Sokol“ in Milčinskega roparska pravljica s petjem „Volkašin.“ Pri drugi igri sodeluje pevski zbor jeseniškega „Sokola“ pod vodstvom ga. Lobode, ki bo petje spremljal na glasovirju. Ker sta to zadnji redni predstavi letošnjega gledališkega zbora, upamo, da bo slavno občinstvo kar v največji meri počastilo z obiskom naše marljive kulturne delavce igralce, in

to tembolj, ker je čisti dobiček namenjen izletnemu skladu jeseniškega „Sokola“ za sokolski sabor v Novem Sadu.

kr Rimske Toplice. Oddahnili smo se velike more. Posrečilo se je končno izslediti in ujeti roparje in njih glavarja. Zlikovci so delali že leta škodo, ki gre v stotisoče. Ropali so po vilah, vinogradih, kmetijah, žugali se požigom in umorom. Kar niso mogli odnesti, so uničili. Uropano so prodajali v Zagrebu. Posebno premeten je bil njih glavar Selič. Zaprli so ga prej že avstrijski orožniki, a avstrijska oblast ga je takoj izpustila. Prijela ga je nato sicer avstrijska vojaška oblast. Ušel ji je. Sprehajal se je sedaj javno. Vse avstrijske oblasti pustile so ga potem pri miru. Okradeni kmetje itd. niso dobili nazaj ne volov, ne blaga, sploh ničesar. Še grozili so jim roparji. To v zobe tistim, ki še vedno iščejo na mladi Jugoslaviji, kaj bi se ji dalo še spodtikati. To zanikernost avstrijske oblasti so si razlagali nekateri po svoje, pa se pridružili Seliču, ki je imel vedno močnejšo četo. Ljudstvo je vedelo za njo, a se balo, jo izdati. Ravno zato so imeli orožniki, ki jih je poslala Jugoslavija nad roparje, silno težavno stališče. Res je, da je tudi zidanmoška orožniška postaja delovala vztrajno in da je oboleli g. stražmojster Kreuh ujel pozimi dva na lasten račun „delujoča“ vojaška uzmoviča. Glavna zasluga pa gre gospodom tukajšnje nove orožniške postaje in sicer gospodu stražmojstru Antonu Sovincu, g. podstražmojstru Ignacu Puklu ter g. podstražmojstru Francu Fišerju. Stražili in prežali so na roparje ter stikali za njimi noč in dan, vlačili se — sledeč sledu po trebahu v podzemski jame, skrajno izstavljaše svoje življenje, a g. podstražmojster Fišer je še povrh stikal po Hrastniku, Trbovljah, Celju in Zagrebu za roparskim glavarjem, kate-rega še ni videl nikoli, ki nima posebnega znamenja in ki je spreminjal imena in obleko ter ga nazadnje res — drug Sherlock Holmes — aretiral na cesti v — Ljubljano. Je to ravno isti g. Fišer, ki je že prej ujel nekaj članov iste roparske družbe in ravno isti, ki je tudi kurjim zveličarjem krog Celja v grenkem spominu. Samo trije gospodje so na naši postaji, a ti zaležejo nekaj. Vsa čast jim. Storili so več ko svojo dolžnost.

kr Žalec. Pristojnim oblastim v vednost. Na sejmov dan 13. t. m. je pričel vojni dobičkar milijonar Hodnik v Žalcu točit vino liter kar po 20 K. Pripomniti je, da je to njegova stara zaloga izza dobe, ko je imelo vino ceno od 5 do 8 K. Ali ni v Jugoslaviji nobenih primernih zdravil, da se takim pijavkam naroda zadrigne njih ne nasitna bisaga.

kr Planina pri Sevnici. Malokdo in malokdaj pride v svet kako poročilo iz tega oddaljenega kraja. Izgleda pa, kakor da so še redkejša vesti, ki prihajajo od zunanjega sveta k nam. Pošten Slovenec, ki pride v Planino pri Sevnici, si pa žalibog pač skoro ne more priznati, da je v Jugoslaviji. Po vseh krajih nove Slovenije so nastale z novim položajem tudi nove razmere, vsepovsod se je pomedlo z avstrijskim in nemškim avstrijskim, le v Planini vladajo še čisto avstrijske razmere. Ne bi rad delal krivice onim zavednim Slovincem, ki se res trudijo in delajo v odločno narodnem smislu, toda njih delo žal nima zaželjenega vspeha, ko je še vedno več ljulike nego pšenice. Nemca pri nas ni nobenega, vključ temu slišiš skoro izključno blaženo nemščino; so tu ljudje, ki še vedno upajo na vstajenje ranjke Avstrije in ki pri vsaki priliki in nepriliki zabavljajo čez vse, kar je jugoslovanskega. Njih glava je trgovec Scsescherko (puro sangue!) ki se je svoječasnno peljal z Ornigom na Dunaj protestirat proti Jugoslaviji. S kako nečuvnim nasiljem je svoj čas pobiral tozadevne podpis, bo še menda vsakemu v spominu. Koliko krivic je storil ta možakar za časa svojega županovanja, vsem posebno zavednim Slovincem, se niti povedati ne da. In ta izdajca živi še dandanes med nami,

bogati od slovenskih žuljev in se vede skrajno zagrizeno in ošabno, ko vè, da mu nihče ne gleda na prste in ker je prepričan, da smo že pozabili na njegove grehe. O ne, še dolgo ne bomo mirovali, ne prej, dokier ne pridejo pristojne oblasti z železno metlo, ki jih je pomedla že mnogo njegovih baže in bo tudi njega tja gor — makar do samega cesarja Korla!

Dnevne vesti

dn V Belgradu se prodaja „Jugoslavija“ v tobakarni v kiosku g. Dragiša Lapčević na Cvetnem trgu. Opozarjamo na to Slovence v Belgradu.

dn Sveta jeza popade človeka, ko mora še dan za dnem poslušati razne zabavljače, ki v Jugoslaviji niso z ničemer zadovoljni. Tem ljudem je vse predrago, vsega jim primanjkuje, pri vsaki malenkosti se obregajo ob to „prekletu Jugoslavijo“. Taki ljudje zaslužijo najstrožjo kazen, najbolje pa bi bilo, da bi jih izgnali v Nemško Avstrijo, kjer bi dobili na teden en cel četrt kg črne moke, na mesec po 40 dkg mesa, kg po 40 K in za približek tedensko 10 dkg fižola. Mast bi tam lahko kupovali po 120 K, slanino po 100 K kg — če bi jo dobili. In ko bodo pri takih razmerah umirali gladu, so lahko uverjeni, da ne bo nihče žaloval za njimi.

dn Pazite in čuvajte poljske brzojavne in telefonske proge! Ponavljajo se slučaj, da neznan zlikovci trgajo v ozadju fronte telefonske proge in kradejo kabel. To je zločin, ki onemogoči našim četam zvezo med seboj in ozadjem in otežkoči operacije. Opozarja se, da se bo vsako poskodovanje poljskih telefonskih prog, ali pa tatvina žice in kabla najstrožje kaznovalo po vojnih zakonih. Komanda Dravske divizijske oblasti.

dn Nov graški župan. Iz Gradca javljajo: Občinski svet je izvolil socialnega demokrata Vincenca Mutchitscha za župana. (Ldu)

dn Za Malgajev spomenik je daroval potom našega uredništva dr. J. Stefančič, drž. obmejni komisar in dobrovoljec K 100—. A. Pesek K 50. Slovenci, zbirajte za spomenik junaku Malgaju!

dn Zdravniška služba. V uradnem listu štev. CIV. z dne 11. junija 1919 razpisuje deželna vlada za Slovenijo službo okrožnega zdravnika v St. Lenartu v Slov. goricah. Interesenti se opozarjajo na razpis.

dn Imenovanja v državni gradbeni službi: Deželna vlada za Slovenijo je imenovala za gradbene komisarje ing. Janko Kukovec-a, Franc Zupančič-a (dodeljenega ministrstvu gradjevin), Mile Treota, Ante Dolenc-a, Fran Fišerja in Adolf Dukiča ter za gradbeno adjunkta ing. Feliks Celestino in Josip Porento.

dn Javna kvalifikacija. Državni podtajnik Nemške Avstrije Glöckl je odredil, da ima vse ljudskošolsko učiteljstvo pravico vpogleda v tisti del nadzorniškega poročila, ki obsega kvalifikacijo. Obenem je državni urad za uk naročil deželnim svetom izdelati načrt javne kvalifikacije za ljudskošolsko učiteljstvo na podlagi določil za državne uradnike in državno učiteljstvo. — Tudi v Jugoslaviji se mora odpraviti sramotna policijska tajna kvalifikacija učiteljstva, kakor je bila v rajni Avstriji upeljana, baš v ta namen, da so nemškotarski šol. nadzorniki pritiskali in zapostavljali vrlo narodno zavedno slovensko učiteljstvo. Torej proč s tajno kvalifikacijo, s tem znakom hlapčevstva birokratske Avstrije!

dn Podporno in pravovarstveno društvo državnih uslužbencov za Slovenijo v Ljubljani je imelo 30. maja t. l. odborovo sejo. Sklenilo se je na predlog predsednika, da se vse društvene objave in sploh vse stvari, ki se tičejo našega stanu, objavljajo dvakrat na mesec v dnevniku „Jugoslavija“ in sicer vsakega 1. in 15. v mesecu in se zato naproša uredništvo „Jugoslavije“, da nam za ta dva dneva v mesecu pusti nekaj prostora. Članom z dežele se naznanja, da dobijo

v prihodnjih dneh društvene knjižice in pa poročilo o občnem zboru. Radi nastavitve pomožnih slug pri vseh državnih resortih bomo poročali prihodnjič. Ravno tako radi uradne obleke, ker še nimamo konkretnih informacij. Obe stvari stoji za našo ugodno. H. Z.

dn Poročil se je član uredništva sarajevske „Jugoslavije“ g. Joso Sironić z gđ. Vukasovo Borojević. G. Sironić je bil ob prevratu vojaški cenzor na Reki, kjer je prvi razobesil hrvatsko zastavo na postopju madžarske pošte. Bilo srečno!

dn Razglas o sprejemu učencev v I. razred državne gimnazije SHS. v Kranju za šolsko leto 1919/1920. Na državni gimnaziji SHS. v Kranju bo vpisovanje učencev za prvi razred šolskega leta 1919/1920 v nedeljo 29. junija od 9.—12. ure dopoldne. Učenci naj pridejo v spremstvu starišev ali njih namestnikov ob določeni uri v ravnateljevo pisarno in prineso s sabo krstni list, obiskovalno spričevalo zadnjega razreda ljudske šole in spričevalo o cepljenih kozah. Zunanji učenci se zglašajo tudi pisмено. Sprejemni izpiti iz verouka, slovenščine i računstva bodo v soboto, 5. julija od 9. ure dopoldne dalje.

Ljubljanske vesti

I Finančni minister v Ljubljani. Finančni minister dr. Momčilo Ninčič je včeraj popoldne iz Zagreba prispel v Ljubljano. Na kolodvoru sta ga sprejela podpredsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Žerjav ter poverjenik za finance dr. Šavnik s štabom finančnega višjega uradništva.

I Ruski gostje. V Ljubljano je prišla delegacija „Ruskih občestvenih slavjanskih dejateljev“, obstoječe iz članov: Vladimir grof Bobrinski, ki ki se je leta 1908 vdeležil vseslovanskega novinarskega kongresa v Ljubljani, bival dlje časa v Bohnju in na Bledu ter nato govoril v gosudarstveni dumi tudi o ljubljanskih septemberskih dogodkih, knez Urosov, bivši namestnik ruskega poslanika v Sofiji, P. S. Lavrov, ravnatelj mornariške gimnazije, S. P. Valujev, N. S. Ursatij, diplomatska uradnika in Jevgenij A. Jefimovskij, odvetnik, bivši predsednik ruske dijaške sekcije na vseslovanskem kongresu leta 1908 v Pragi. Delegacija je došla v Ljubljano, da obnovi stare in prijateljske in bratske vezi, ki so od nekdanje zale Jugoslovane z ruskim narodom. Na potu v Jugoslavijo sta še znani ruski politiki Rodičev in urednik Bašmakov, ki je svoječasnno igral na vseslovanskih kongresih vidno vlogo. Pozdravljeni bratje iz velike Rusije!

I Premijera „Madame Butterfly.“ Sinočnja predstava se je vredno pridružila odlični uprizoritvi „Zonglerja naše prelube gospe. Vsi solisti in orkester so pod taktirko g. Rukavine dosegli lep uspeh. Bilo je dovolj priznanja in tudi šopkov. Podrobno poročilo v torek. Z. P.

I Ameriška akcija za prehrano otrok. Šolski otroci bodo začeli dobivati od torka 17. t. m. dalje zajtrk po dnevni zavetistihi in kuhinjah. Natančnejša obvestila dobe otroci po šolah. S tem opozarjamo le starše na pričetek akcije, ker bodo morali oni otroci, ki bodo dobivali kakav zjutraj, preje z doma.

I Iz Vodmata nam pišejo: V zadnjih dneh prinesli so domači časopisi veselo vest, da je neka ameriška akcija poslala razno blago za poboljšek prehrane otrokom do šestega leta. Za Vodmat je bila ureditev te zadeve poverjena Orehku, ki je odredil, da se morajo stranke z otroci do šestega leta pri njem javiti, da se napravi zapisnik v svrhu poznejše podelitve tozadevnih nakaznic. Stranke, ki so to še o pravem času doznale, so se tudi pravočasno oglašile pri Orehku, da se njihovi otroci popišejo. Druge pa, ki so o tem pozpozno izvedele, zglašile so se dan ali mogoče dva dni pozneje. Teh strank Orehek ni maral več zaznamovati v zapisnik. Izgovor je bil, da še nima nobenega blaga in ne nakaznic. Sicer

je res, da takrat se še niso delile izkaznice, mogoče jih tudi ni še imel, toda v zapisnik bi bil moral vsekakor sprejeti, kajti radi komoditete ali kaprice Orehkove ne sme niti en otrok do šestega leta biti prikrajšan na poddelitvi tega določenega priboljška. Ako mestna aprovizacija daje nakaznice za zamudnike celo v tacihi služajih, ko vsakdo ve, kedaj se nakaznice pri komisijah stalno (redno) izdajajo, je tembolj opravičeno upoštevati zamudnike v tem slučaju, ki je popolnoma izvanreden in se ne more od nikogar zahtevati, da bi moral pravočasno prijaviti svoje otroke. Blago še ni razdeljeno in zato ni še nič zamujenega. Otrci, kojim je blago namenjeno, niso krivi, in zato niti en otrok ne sme biti prikrajšan. Čudno pa je tudi, da se je ta zadeva prepustila onemu Orehku, o katerem se je še za časa Oražmoevega županovanja po časopisu že toliko pisalo in kritiziralo. V Vodmatu je dovolj zmognih mož, ki bi take zadeve vestno in brez vsakih pritožb izvršili. Poklicani faktorji se pozivljajo, da brez najmanjšega odloga takoj uredijo, da se zamudnike upoštevajo in njihovim otrokom razdeli enak delež, kakor vsem drugim. Da bo blago pravilno razdeljeno na vse otroke, naj bi pri razdeljevanju navzoč tudi član mestne aprovizacije, ki naj vodi zapisnik posebno še za to, če bo kaj blaga še ostalo za morebitno naknadno razdelitev.

I Nepravilno učno postopanje na II. mestni deški ljudski šoli. Zadnje mesece se dogajajo slučajji, da neki mlad učitelj nalaga učencem osmega razreda pretežno učno tvari, bodisi v kemiji, prirodopisju, ali slovenščini, ki je primerna v mnogih slučajjih za razrede višjih šol. Za kemijo rabijo n. pr.: Josip Reisner „Kemija za 7 gimnazijski razred.“ Snov se jim podava kar najbolj podrobno, dočim učenci še niso podkovani o temeljnih pojmihi. Ker se jim podava tako obširno, ne zadostuje čas, ki jim je predpisan v šoli, ampak morajo učenci obiskovati predmete tudi v prostem času. Za slovensko spisje se poslužuje tēm, ki gotovo niso primerne za to stopnjo. Tako n. pr. „Človek v razvoju pred 1000 leti.“ (Ali naj tu odločuje razsodnost dečkov 13 let?) „Razmotrivanje o enakosti.“ (Interesant, tema.) „Občno dušeslovje.“ (So morebiti učenci pred maturo na učiteljski šoli?) „Razvoj in zgodovina stenografije.“ (Kje naj prepiše učenec snov o razvoju stenografije, ko komaj ve, s čim se bavi ta stroka?) „Arhitektura.“ (Radovedni smo, kako bi gospod učitelj sam sestavil to nalogo, ki naj obsega celih šest strani.) Tako bi lahko našli še več slučajev, ki spadajo v področje raznih strok, o katerih nimajo učenci niti pojma. Poleg tega bodi še omenjeno, da dotični g. učitelj ne da učencem nikakih podatkov, ko narekuje teme; povdarja le, naj obsega vsaka teh nalog vsaj po šest strani — rekoč: „Saj o tem se dajo spisati cele knjige!“ Meročajne faktorje prosimo, da se o tem prepričajo.

I Vsega zdravilstva dr. Živko Lapajne se je nastanil v Ljubljani, Kongresni trg št. 14, I. nadstropje.

I Umrli so v Ljubljani: Matež Rožič, posestnik, 78 let. — Valentin Ravnikar, finančni nadkomisar v p., 74 let. — Alojzij Sitar, dežavec, 18 let. — Milan Bojt, sin delavke, 3 leta. — Josip Zupan, posestnik, 60 let. — Ivan Tičar, zasebnik, 74 let. — Marija Kotar, mestna uboga, 71 let. — Jera Oblak, mestna uboga, 83 let. — Frančiška Cigliarič, hči godbenika, 7 let. — Marija Dobnikar, posestnica, 77 let. — Uršula Keržič, zasebnica, 84 let. — Čik Marija, hišna posestnica, 80 let. — Marijana Podbregar, zasebnica, 75 let. — Marija Avgusta Grohman, družabnica, 68 let. — Andrej Gorjanc, zidarski pomočnik, 53 let. — Helena Brezovar, dninarica, 70 let. — Marija Ipavic, begunka, 66 let. — Marija Mencin, služkinja, 42 let. — P. Konstantin, Luser, frančiškan 70 let.

I Hudobna deca. Na Prulah ob obrežju Ljubljane sta se igrala

učenca France Justin in Karol Razberger. Sprla sta se in Justin je pahnil Razbergerja v vodo tako, da bi bil kmalu utonil, ker je tam voda zelo globoka. Rešila sta ga delavca Franc Brajer in Franc Brandsteter.

I Navijalka mleka. Angela Javornik iz Ilovice je zahtevala za liter mleka 3 krone. Policija jo je ovadila sodišču radi navijanja cen.

Najnovejše vesti.

Celovsko kotlino zasede ententa?

Dunaj, 13. junija. (ČTU) „Allgemeine Zeitung“ javlja iz krogov tukajšnje ententne komisije: Kar se tiče celovške kotline, bodo te dni vse ozemlje zasedle alifirane čete, dokler se končno ne odloči njegova pripadnost. (Ldu)

Italijani zasedli progo Trbiž — Beljak — Št. Vid.

Trst, 13. junija. Kakor javljajo italijanski listi iz Padove od 12. t. m., je ministrski predsednik Orlando brzojavil vrhovnemu poveljstvu, da se je odredilo na podlagi dogovora v svetu četvorice, zasedbo železniške proge Trbiž — Beljak — Št. Vid, da se zajamči nje obrat. — Udeležitev te zasedbe se je pričela danes. (Ldu)

Italijani zahtevajo še progo Trbiž — Celovec — Maribor!

(Komentar k gorenji vesti.)

Trst, 14. junija. Tukajšnji italijanski nacionalistični list pristavlja k vesti o zasedanju železniške proge Trbiž — Št. Vid po italijanskih četah naslednji komentar: Pomembnosti te nove zasedbe, poverjene italijanskim četam, pač ni treba poudarjati. Tu gre bolj za gospodarsko dejstvo, kot pa za političen čin. Jugoslavija je z neprestanim zasedanjem nemških ozemelj, ki meje na Julijsko Benečijo ali teže proti njej, nameravala gospodarsko zadušiti Trst. Ogrozitev, ki je bila že težka vsled zasedbe Maribora, je postala še nevarnejša po zasedbi Celovca.

Sedaj je italijansko odposlanstvo sprejelo od konference pooblastilo, da ohrani Italiji vsaj edino veliko prometno pot, ki ji je ostala: tursko progo. Resnica je, da danes, ko so Jesenice v rokah Jugoslovancev, Trst nima direktne zveze, dokler se ne zgradi oni kos proge od Sv. Lucije do Trbiža, vendar pa se tako prepreči vsaj še večja nesreča.

Vsekakor pa upamo, da bo Italija, ko ima v rokah to zastavo (gre seveda samo za začasno zasedbo predvidnostnega značaja), — znala vztrajati na zahtevi, da tudi proga Trbiž — Celovec — Maribor ne ostane v oblasti Jugoslavije. (Po Ldu)

D'Anunzio-hujskač pripravlja preobrat in vojno proti Jugoslaviji.

Curich, 14. junija. (Pos. por.) Po vesteh iz Italije je d'Anunzio, glavni hujskač in propagator vojne proti Jugoslaviji, nameraval uprizoriti obširen državni preobrat. Predvsem je hotel vreči Orlando. Po dovršenem preobratu in ureditvi notranjih razmer je nameraval vojno akcijo proti Jugoslaviji. Na razpolago je imel ogromne milijone. Zaroto so odkrili. Vesti še niso potrjene.

Trst, 13. junija. Italijanski listi komentirajo vest, ki jo je priobčil „Informatore della Stampa“, da se pripravlja v Italiji zarota proti sedanjemu vladi. V tej zaleti da so zastopani: D'Anunzio, „Associazione degli arditi“, Mussolini in drugi. Ta „zarota“, da ima namen, da nasilnim potom stopi na vladno, da razpusti vse socialistične organizacije in aretirajo njih voditelje in posebno gioiittijance. Po tej notranji preureditvi bi prišla vojaška akcija na vzhodni meji. Tej vojaški akciji bi sledila 15. D'Anunzijska „bitka“ in 15. „zmaga“. V Rimu in Milanu da so se že vršila zborovanja, na katerih

I Obesil se je na Marije Terezijske cesti št. 7 železniški službenec Anton Umnik, vdovec in oče več otrok. Vzrok neznan.

I Koncert se vrši v nedeljo, dne 15. t. m. na vrtu „Narodnega doma“ ob 15.30 uri. Svira orkester „Dalibor“. V slučaju slabega vremena pa v prostorih „Narodnega doma“.

da je D'Anunzio govoril. Ta „zarota“ ima 12 milijonov na razpolago.

Posamezni politiki, o katerih javlja imenovani vir, da so udeleženi te zarote, dementirajo odločno to vest; tudi D'Anunzio je v brzobjavi, naslovljeni na v Firencih izhajajoči list „La Nazione“ odločno dementiral te vesti. (Ldu)

Nov Wilsonov načrt glede Reke.

Meje svobodne reške države! — Zadar svobodna država?

Trst, 13. junija. Italijanski listi javljajo iz Pariza: Wilson je predložil baje, kakor poročajo francoski listi, novo predlogo za ureditev jadranskega vprašanja v izpremembo Tardieujevega predloga: 1. Meje svobodne države Reke se razširijo na zapad na način, da zajamejo Volosko in črto Julijskih Alp z Učko; 2. Otoka Cres in Krk pripadeta reški državi; 3. Plebiscit v reški državi se ima izvesti v petih letih ter naj se izvrši celetno za vso državo in nerazpredeljeno; 4. Direktorij reške države ne bo sestavljen na način, da bi bila zagotovljena Italiji večina glasov; 5. Zadar bi ostal svobodna država pod zaščito in upravo Zveze narodov z diplomatičnim zastopstvom Italije; 6. Otok Lošinj in nekateri otoki nasproti Zadru in Šibeniku, kakor tudi Vis in Lastovo, se izročijo Italiji; 7. ostali otoki in vsa Dalmacija, razen Zadra, se izročijo Jugoslaviji. Te predloge je italijanska delegacija odklonila, izjavivši, da niti razpravljati ne more o takem načrtu, ki se toliko oddaljuje načrtu Tardieuja. Ta poslednji načrt, da je postavljen minimum narodnih aspiracij. Zato se italijanska delegacija vrača k zahtevi, naj se enostavno in čisto izvede londonski pakt. (Ldu)

Trst, 14. junija. Italijanski listi zelo netočno govore o novjšem Wil-

sonovem načrtu glede mej predlagane svobodne reške države. Po vseh vesteh, ki javljajo za mejo črto Julijskih Alp, bi pripadel velik del sedaj po Italijanih okupiranega Krasa pod novo reško državo.

Versailles, 13. junija. (ČTU) Orlando je odpotoval v Rim. Jugoslovani so odklonili Wilsonov poizkus poravnave glede Reke. Orlando bo zahteval natančno izvršitev londonskega dogovora. (Ldu)

Italija in Madžari.

Curich, 13. junija. (ČTU) „Neues Wiener Journal“ poroča: V jugoslovanskih delegatskih krogih očitno dolže Italijo, da postopa v sporazumu z ogrskimi sovjeti zoper sedanje zavezničke. Trdi se, da se je vlada v Rimu s posredovanjem Segreje pogajala več tednov z vlado v Budimpešti, glede moralne in praktične podpore ogrske vlade. Italijo vodi ob tem misel na vojevanje z Jugoslovani. (Ldu)

Vojnim vpoklicancem!

Med vpoklicanimi vojniki razširjajo gotovi elementi razburljive vesti, da bodo orožne vaje podaljšane. Pristojne vojaške oblasti so že izdale ukaz, da se vsi oni vpoklicani letniki 90—94 odpuste. Najprej oni, ki so se takoj javili. Tako drži jugoslovanska armada svojo besedo! Kdor se je preje javil, preje odide domov.

Korošci! Razširjajte med ljudstvom slovensko časopisje, s tem ga probudite in utrdite narodno zavest. Pošljite nam naslove in razpošljemo več števil „Jugoslavije“ **brezplačno.**

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Poslano.

Važno za salonski orkester.

Radi subskripcije na novo izdanje glasb za orkester od komponista Ant. Jakla, naj se p. n. interesentje blagovolijo obrniti na trgovino z muzikalijami

Kleimayr & Bamberg v Ljubljani.

* Uredništvo ne prevzame za „Poslano“ nobene odgovornosti.

Mali oglasi

stanajo prvih 10 besed 4 H, vsaka nadaljnja beseda 30 vin. - Dopisovanje in ženitne ponudbe pa vsaka beseda 1 H.

Prodaja se:

Vodna žaga na tribo, popolnoma v dobrem stanu se radi opustitve obrti skupaj ali posamezno ceno prodaja. Naslov pove uprava Jugoslavije: 779

Prodaja se razno pohištvo po primerni ceni. Ogleda se lahko dopoldne od 10 — 12 ure na Bregu št. 18, II. nad.

Sodi, popolnoma novi, nerabljeni, od 60—3500 litrov vsebine se takoj zelo ugodno prodajo. Pojasnila daje Ign. Andrašič, Kranj. 779

Prodaja nov površnik, salonsko svetilko in drugo. Naslov v upravnistvu. 786

Sveža jajca nudim po 70 vinarjev komad Ed. Suppanz, Pristova, Slovensko Stajersko. 759

Domače platno, sukneno blago za moške in ženske obleke, žamet kambriki, plahete za vozove, odeje za konje, vrči za mast, ovijalni papir, papirnat vrečiče, toiletno in pralno milo, soda, pralni prašek, čajni esenc, z rumom, škafi za vodo poceni prodaja skladišče Balkan prvo nadstropje. 731

Konj, 8 let star, 160 pesti visok, za težko in lahko vožnjo se prodaja. Stari trg 19, Ljubljana, pritličje. 781

Dve hiši in sicer jedno trgovsko s 3 lokali in skladiščem ter jedno navadno stanovanjsko v ljubljanskem predmestju za 95.000 K prodam takoj. Stanovanje za kupca v hiši na razpolago. Ponudbe pod „Prometni kraj“ na upravo lista. 798

Kupi se:

Kupujem smrekov les, jelka, hrastov in bukov bodi si okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj naznani na V. SCAGNETI, parna žaga za drž. kolodvorom, Ljubljana. 419

Gramofonske plošče, stare, obrabljene kupuje ali zamenja še nadalje, tvorniška zaloga gramofonov A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

Kupi se banja za nikanje (Nikelbad). Poizve se Ponikvar Stanislav, Baraka za invalide. 792

Staro zidno opeko, kakor tudi drug material kupim. Ponudbe z ceno na upravo lista. 797

Vinske sode 50—500 l vsebine kupim. — Ponudbe na upravnistvo pod „Vinski sodi“. 731

Službe:

Sprejem natakarike na račun, katera bi bila ob enem tudi opora gospodinj pri kuhanju. Ponudbe na Jos. Delakorda, trgovca in gostilničar Arclin pri Vojniku.

Služba za gospodinjstvo išče vdova 46 let stara, vajena je vsega domačega dela kakor tudi šivanja in zmožna več jezikov. Najraje v Ljubljani, gre tudi drugam kakor n. pr. na Hrvaško Maribor in Celje. Naslov v upravi. 793

Dekle iz dežele, 18 let stara, močna zna šivati išče primerno službo v Ljubljani. Več v upravi lista. 884

Razno:

Banke ili trdnice, koje su voljne raznovrsnu hranu kao pšenicu, kukuruz, zob, ječam itd. u Srijemu kupovati neka se radi ponuda obrate na „Libertas“, Zagreb, Vilsonov trg št. 1. 790

Išče se soba izven Ljubljane okolica Kranj ali Kamnik. Pisma naj se pošljejo na upravnistvo Jugoslavije pod šifro „Meblovana soba“.

V vseh premoženjskih in gospodarskih zadevah se obrnite zaupno na Gospodarsko pisarno Dr. Ivan Černe, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6, (nasproti kavarni Union) tel. 37, uraduje od 8 — 1/2, in od 3 — 5. 620

**Dopisovanje in
ženitne ponudbe**

Resna ženitna ponudba. Želim izvoljenca v starosti 32 do 36 let, vitke postave temnih oči, v vsakem oziru značajnega, poštene preteklosti in z definitivno službo. Sem vrla Gorenjka v starosti 28 let, blagega srca in poštenja. Le resne ponudbe naj se pošiljajo na upravo Jugoslavije pod šifro „Srečna poroka v letu 1919.“ 794

Ženitna ponudba! Vsed premalo znanja želim si tem potom pridobiti gospico 20 — 30 let staro (tudi vdove niso izključene) v svrhu takojšnje ženitve. Star sem 30 let in v državni službi. — Resne ponudbe naj se pošiljajo pod „Srečna bodočnost 30“, na upravo Jugoslavije.

Mesar 27 let star, vsestransko izobražen, plemenitega srca, s premoženjem v gotovini želi znanja v svrhu ženitve z gospico ali vdovo staro ne nad 26 let. Prednost imajo s svojim domom. Pisma s sliko naj se pošiljajo pod šifro „Slovenski Korotan“ na upravo lista. Stroga diskrecija. 796

Vaniljin sladkor,
Pecilni prašek,
Pravi škrob in čaj
nudi tvrdka
Adria - izdelki
(F. Šibenik)
Ljubljana,
Gosposka ulica 16.

K. Linhart, urar
Marija Terezija c. 7.
Velika zaloga zlatih, srebrnih in niklastih ur kakor Omega, Schaffhausen, stenske ure s nihalom po najnižji ceni. Popravila se sprejemajo vsaki čas in se solidno izvrše. 990

Josip Jug
stavbeni in pohištveni
pleskar in ličar
Rimska cesta št. 16
naznanja, da še vedno dela s pristnim blagom.
Izvršitev točna. Zmerna cena.
Za vsa izvršena dela jamčim 2 leti.

GARJE
srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani, zraven rotovža.

Julij MEINL
Ljubljana
Kava žgana
„surova“
Kavni primatek
Olivno olje la
Sardine najboljše vrste
Keksi
Marmelada
Paradižna konzerva
Riž
Kond. mleko s sladkorjem
Razpošilja po celem kraljestvu od 5 kg naprej franko.

Mlinska sita

treh vrst ima v zalogi
tvrdka

Hrovat & Komp.
Ljubljana.

KADI
iz trdega lesa in okrogel
železen

rezervar
po 2 — 3000 litrov vsebine
se kupi.

Ponudbe na Zabret & Komp.
Britof pri Kranju.

Šetalne palice

najfinije in navadne, tucat 48 do 100 kron. Poskusni šortiment 3 tucate mešane vseh vrst za K 200 —, dobavljam takoj iz I. jugoslovanske tovarne po poštenem povzetju.

Štefan PODPAC,
Ljubljana, Poljanska cesta.

Tesarski
polir

ki samostojno in po načrtih dela, se takoj sprejme. Plača po dogovoru. Oglasi se naj naslov na Anton Jandl, stavbeni mojster v Ljubljani.

Banatska
moka.

Komisija „Balkan“
prodaja,

dokler traja zaloga,

lepo, belo moko
za kuho in kruh.

Oddaja samo cele vreče.

Priporočam svojo veliko zalogo

vžigalnikov
na bencin.

Trgovci znaten popust.
F. K. Kaiser,
Šelenburgova ul. št. 6.

Fran Kramar
Celje.

Zaloga galanterijskega, norimberškega in modnega blaga ter kranjskih izdelkov. 950

Na debelo in drobno.

Ljudska posojilnica
v Ljubljani,
Miklošičeva cesta št. 6
(v lastnem domu)
obrestuje hranilne vloge po

2 %.

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem marca 1919 nad 40 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enstotisoč kron rezervnih skladov. 659

Posojila se dovoljujejo po 4 do 5 %.

Ljudska posojilnica stoji pod neposred. drž. nadzorstvom.

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Jugoslaviji“, ker je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!

Leopold Grošelj
stavbeni in umetni ključavničarski mojster
Spodnja Šiška št. 117

naznanjam p. n. slavnemu občinstvu, vrnivši se od vojakov, da sem začel zopet izvrševati svojo obrt. Ujudno se priporočam: v mojo stroko spadajoče delo bodem izvrševal točno in po ceni.

250.000 kom. zidne opeke

ima na razpolago

Valentin Urbančič, Ljubljana,
Bleiweisova cesta 18.

Konfekcijska tvrdka
IVAN MASTNAK
v Celju, Graška ulica št. 15.
Velika zaloga vsakovrstnih oblik za gospode in dečke, kostumov za otroke in vseh krojaških potrebščin. Postrežba in blago solidno.

J. C. Kotar
Ljubljana
Wolfova ulica 3

Pisemski papir najfinije vrste
priporoča 102
Marija Tičar, Ljubljana
Največja izbira umetniških razglednic

Kopalištni zdravnik
dr. Franjo Kolterer
ordinira v Strossmayerjevem domu
Rogaška Slatina.

Blejsko jezero — Bled
Gorenjsko.

Hotel Malnar in hotel Triglav
priporočata svoje lepe na novo opremljene sobe. Električna razsvetljava! Izborna in zadostna prehrana. Lastna jezerska kopališča in čolni. — Zmerne cene.

Chlimar motor
s 6—8 konjskimi silami za obrat, približno 100 kg strojnega olja, za električno razsvetljavo ceno prodam. — Ponudbe na MILANA FERJAN, Slovenji gradec.

Razkrinkani Habsburžani.**Moja preteklost.**

Spisala grofica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama.

(7. nadaljevanje.)

Predsednica jim je vedno nadvojvodinja, ki ima kot opatinja izredno prerogativo, da krona češke kraljice; in kadar postavi kardinal nadškof praški krono sv. Venceslava avstrijskemu cesarju na glavo, ko zasede češki prestol, položi tudi opatinja tega reda krono češke kraljice njegovi soprogi na glavo. To je edini primer, da rimskokatoliška cerkev pripušča žensko k škofovskim funkcijam, in to je predprava, ki jo ima ta red že mnogo stoletij.

Ko sve izstopili iz kočije, mi je Elizabeta pošepnila, da naj grem naprej, in ko sem stopila v dolgo vežo, sem se znašla sredi poklanjajočih se starih gospa, kojih ena je pohitela k meni in mi poljubila roko. Cesarica se je neizrečeno smejala, a plemenite gospe niso razumele šale in so me obsipale s tako sovražnimi pogledi, da sem bila vesela, da sva bili zopet v svojih prostorih.

Teta Cissi je takoj posetila cesarico Marijo Ano in jaz sem večerjala samcata v veliki, temni sobani. Ravno kar sem končavala večerjo, ko je vstopila Elizabeta in neka zelo suha, stara gospa. Teta mi je pomignila, da bi pristopila k njima in tuji gospe, cesarici Mariji Ani poljubila roko. Rekla mi je nekoliko lepih ljubeznjivosti. Nato mi je želela Elizabeta lahko noč ter pošepetala: »Naj se ti ne sanja o starih damah, to pomeni nesrečo.«

Ni se mi sicer sanjalo o starih damah, pač pa je prišel drugo jutro telegram iz Pardubic z žalostno vestjo, da je nastal prvi mrz. To je pomenilo konec vsem sanjam o lovih. Vrnili smo se turaj v Pešto, kjer smo se razstali z gospodi, nakar nas je poseben vlak odpeljal nazaj v Jedlovo.

Božič sem proslavila skupno s cesarico in sem se izobno zabavala. Slavnost je sledila slavnosti, povsod slavnostno razpoloženje. Tri velika božična drevesa so bila preobložena z darovi. Rudolf in jaz sva si razdelila mizo polno sladkarij. Vem, kako sem se jezila, ko je obgrizoval moje sladkarje ter jih zopet vlagal nazaj v svilene školjke.

Cesar mi je podaril jako lep črn križ z dijamanti, raskošna ogrinjala in pahljače. Teta Cissi mi je naklonila prekrasno obleko, gotovo iz ateljeja najboljšega dunajskega krojača, in vrhu vsega sem še dobila velik album fotografij. Bile so to slike udeležnikov naših lovov.

Po božiču se se peljala domov. Vzgojiteljica in očetov pobočnik sta prišla po mene. Prekinili smo potovanje na Dunaju in prenočili na cesarskem dvoru.

Mnogo vode je preteklo, kar nisem bila v svoji domovini. V svesti sem si bila velikega preobrata, ki se je zgodil v moji duši. Vedela sem, da mi že ni več možno biti mladostna, odkritosrčna Marija pl. Wallersee. Cesarica je v vsem vplivala na mene. Čutila sem, da mi njen upliv ni v prospeh, in vendar se nisem mogla rešiti njenega očarujočega vpliva.

Začetkom leta sem šla prvič na ples Belo čipkasto obleko z rožnatimi guirlandami mi je podarila cesarica. Pogled na njeno pismo mi je dal mnogo razmišljati. Zbudilo je mojo pozornost, da Elizabeta v njem s tako očitnostjo namiguje, naj si pot k njej sama izvojujem. Spomnila sem se njenih besed, ko smo se vračali od kneza Kinskega. Samo en izhod je bil: vzeti grofa Larischa. Ako sem enkrat poročena, ne more nič več z menoj razpolagati. Mogla bi obiskovati teto, kadarkoli bi se mi poljubilo. In moje življenske izkušnje so mi pravile, da bi mogla bolj rasti v uplivu in ugledu kot grofica Larischeva, kakor pa kot uboga neomožena nečakinja.

To leto sem se sestala s cesarico v Feldafingu. Spremljala jo je grofica Festetičeva. Bil je cel načrt jasen: saj je bila grofica v sorodstvu z rodbino Larischevo. Cesarica je govorila o svatbi in jaz bi se njej na ljubo poročila makar z vragom.

»Zelo bi me veselilo, ako bi spremljala grofico v Solz in prebila tam kak teden pri Larishevih,« mi je govorila. »Potem se morete obe pripeljati k meni v Jedlovo.«

Ustavili sva se z grofico Festetičevno za dva dni na Dunaju ter se potem odpeljali. V Solzu so naju prisrčno sprejeli in živeli sva tam prijetno. Obnašala sem se vzorno in opazila, da hrepene Larishevi po mojem zakonu z Jurijem. Saj bi bila na ta način njih rodbina povišana v knežji stan.

Z Jurijem sem mnogo občevala. Bil je vedno dolgočasen in nezabaven. »Toda,« sem si rekla, »katera žena pa doseže svoj ideal? Ideali so v življenju zelo nekomodni. In ljubezen? — Ta ni potrebna v zakonu. Saj tam, kjer je ljubezen, je tudi ljubosumnost, in to je neprijetno.«

Gotovo je boljše, nekoga spoštovati in ga ne ljubiti. In jaz morem reči, da sem Jurija dosti rada videla. In v ostalem je bil on sicer prav navaden človek, pa se je dalo z njim vsaj še potrpiti.

Grof Larisch je bil napram meni zelo odkritosrčen: »Znam,« je rekel, »da si cesarica želi ta zakon, toda smatram kot svojo dolžnost vam odsvetovati. Ne boste srečna. Jurij je čudak in trdo glavec.«

»Teta Cissi hoče«, sem rekla s poudarkom.
»Njena volja je tudi moja.«

In ko je tega dne Jurij prosil za mojo roko, sem privolila. Ko me je poljubil, sem to prenesla kot kakšno daritveno jagode, ter zajokala ob spominu na besede moje gospe: »Služba pri meni ni lahka.« Ah, že sem čutila njeno težo.

Vrnila sem se na Jedlovo kot nevesta grofa Larischa. Neizmerna radost tetina me je nekoliko pomirila z mojo usodo. Po želji tete je bil dan poroke določen čez šest tednov. Živela sem življenje polno razočaranj.

Starši so se tudi pripeljali na Jedlovo, toda pri pripravah za poroko niso sodelovali. Vse je oskrbela teta. Iz Dunaja so prispeli cesarski darovi. Franc Jožef mi je podaril dragocene čipke za poročno obleko, cesarica niz prekrasnih biserov. Z darovi in čestitkami so me kar obsipali. Samo eden mi ni čestital.

Bil je to grof Nikolaj Estrházy, s katerim sem se nekega dne srečala. Pogledal me je očitajoče in rekel z brutalno odkritosrčnostjo:

»Ne morem vam častiti, baronica. Ne spoštujem namreč deklic, ki se prodajajo.«

To so bile zadnje besede, ki jih je Nikolaj Esterházy z menoj spregovoril. Kjerkoli in kadarkoli sem se pozneje z njim srečala, me ni več niti pogledal.

Na predvečer moje svatbe je aranžirala Elizabeta meni na čast soarejo. Ko sem šla po stopnicah doli, srečal me je cesarjevič Rudolf, ki je hitel navzgor. Ustavil me je, ker me je ravno iskal: »Imam nekaj za tebe.« In mi je pchtisnil v roko marokinov tok. »Odprj ga in reci mi, ali se ti moje darilo dopade?«

Ubogala sem ga. V toku se je nahajala iglica z velikim črnim biserom. Prestrašila sem se, kajti vedno sem se bala črnih biserov.

»Kaj si tako zaverovana v vraže, kot mama?« je vprašal. »Sama si se podala s to možnostjo v nesrečo. Ti sama, in celo življenje boš nesrečna. Saj si vendar tudi prepričana, da je ta zakon blaznost! Gotovo si privolila vsled tega, ker hoče mama tako.«

Rudolf se ni šalil in nise mu mogla njegove odkritosrčnosti zameriti.

»Prepozno je, da bi sedaj odstopila od te možnosti,« sem odgovorila.

»Ne pripisuj pa vsled tega mojemu črnemu biseru nobene krivde.«

Pri soareji so se sešli vsi ženitovanjski gostje, ki so bili: Grof Julij Andraš s soprogo in hčerko Eleonoro, knez Kinsky, knez Auersperg in moji družici Finchi in Mici Larischevi.

(Dalje prihodnjič.)

Sezona maj—september.

Zdravniško vodstvo dr. Lavrič.

Dijetični sanatorij

Rogaška Slatina

za vse kronične bolezni želodca in črevesa, jeter in ledvic, za vse bolezni preosnove (sladkosečnost ala cukrovka, debelost), za putiko (arthritis urica, uratična diateza).

Okrepčevalne kure za bledične in slabokrvne rekonvalescente po pljučnih, in srčnih boleznih in za bolne na živčevju.

Dijetično zdravljenje po metodah prof. dr. Noordena, fizikalna terapija po načinu in običajih svetovnega zdravilišča Wiesbadena.

Zopet ceneje za takoj dobavljano!

Po poštnem povzetju od 5 do 20 kg. od ene vrste:
Dnevno sveže pristno čajno maslo kg po K 38—
Dnevno sveže hrenovke in safalade kg. po K 20—
Pristne okajane kranjske klobase 6 parov na kg po K 30—
Trapist sir I. uležan kg K 27—, Impeliran sir tuc. K 29—, Groyer sir la uležan kg K 29—, Liptavski sir kg K 8—

Štefan Podpac, Ljubljana,
Poljanska cesta.

Javna dražba

kislega zelja, kumaric in sodov.

Dne 18. junija 1919 (sredo) ob 15 uri (treh popoldne) se po določbi mestnega magistrata ljubljanskega vrši na dvorišču firme Josip Zidar, veletrgovine na Dunajski cesti št. 31.

javna prodaja

a) večje množine kislega zelja od sklepa „Reserve Spital Nr. 3 Laibach in Udine“ s posodo vred,
b) enega vagona kislih kumaric od sklepa „Etappen-Verflegsmagazin Salloch“,
c) več za dobavo zelja določenih vinskih in drugih sodov razne velikosti.

Pogoji se izvrše na licu mesta pred dražbo.

OPEKO

1142

zidake in strešnike oddaja po najnižjih cenah od postaje Celje

Oswatitsch & Karlovšek, Celje.



Tvorniška zaloga gramofonov in godbenih avtomatov

A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica 5
Izvršuje vsa tozadevna popravila strokovno in ceno. Ugodna zamenjava obrabljenih plošč. Gramofoni z vinetom denarja za gostilničarje.

Državno zdravilišče za bolne na pljučih

Topoljšica pri Šoštanju.

Pričetek sezije 15. junija t. l.
Prošnje za sprejem v zdravilišče se pošiljajo „Kuratoriju za upravo zdravilišča Topoljšice“, ki ima svoj sedež v Ljubljani (poverništvo za socialno skrbstvo). Podrobna pojasnila daje „Upraviteljstvo zdravilišča v Topoljšici“. Več glej v dnevnikih.

Potrebuje?!

Prosim, naročite takoj, dokler je še zaloga pisarniški, konceptni, fini kancelijski, svileni, oglei (vse barve), Indigo modri in vijoličast

==== papir. ====

Noteze, pivnike, peresa, radirke, trakove za pisalne stroje, bloki za pisarne, žepna peresa (Füllfeder), kopirne knjige, trgovske knjige, uradne kuverte, trg. pis. klej (gumi), voščeni papir, pisemski papir, zavijalni in vse druge vrste papirja. Kopirne preše, narodne in umetne razglednice

razpošiljam na debelo in drobno.

V zalogi 150 parov nogavic za dame in 30 kg gumnic za vezenje trt. — Postrežba točna in dobra.

Se priporoča trdka

JOS. OMERSA,

trgovska agentura in komisijska trgovina

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 6/l.

Cunje

vsakovrstne, kakor krojaške odrezke, kupuje: Povše, Kranj, št. 119.

Sprejemem

: tri mizarje :
in
enega tesarja.

Valjni mlin v Kranju.

Dva visoka zelo težka za težo in dva lahka

konja

za hitro vožnjo in dva žrebeta

se prodaja in se jih lahko ogleda pri Valjičnem mlinu v Kranju.

Vrtnarja

pridaega, oženjenega, kateri se tudi na vsa poljedelska dela razume. Poštenega in dobro izvežbanega, govorečega nemško, sprejemem na malo posestvo (7 oralov). Nastop 1. julija. Ponudbe s prepisi spriceval in zahtevo plače na „Augustinerhof“ pri Velikovcu, Koroško.

VOŽNJE drv, premoga itd. iz kolodvora in na kolodvor oskrbuje najceneje in točno

JOSIP TURK

prevoznik, Ljubljana, Radeckega cesta št. 3.

Istotam so za poroke in druge prilike elegantni vozovi in konji na razpolago.

Razglas.

Pri rudniku Brezno-Hudana trboveljske premogokopne družbe, se razpisujejo sledeča mesta takojšnji nastop:

- 1) enega rudniškega inženirja z dovršeno rudarsko visoko šolo in državno skušnjo.
- 2) enega jamomerskega poduradnika z rudarsko šolsko izobrazbo, znanjem vseh zadevnih na- po dnevi merskih del ter leporisanjem.
- 3) enega računskega poduradnika z dopadljivo pisavo in znanjem vsega materialnega in meznega računstva.
- 4) treh jamskih paznikov z rudniško šolsko izobrazbo.

Samo prosilci, kateri odgovarjajo pogojem, imajo prakso, so slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi zmožni, naj pošljejo svoje lastnoročno pisane prošnje s priložitvijo prepisov spriceval — kateri se ne vrneje — ter z navedbo domovinstva, in kdaj morejo službo nastopiti, ter z zahtevo plače in sicer: za 1 na trboveljsko premogokopno družbo na Dunaju I, Falkestrasse 1., za 2-4 na rudniško vodstvo Brezno-Hudajama trboveljske premogokopne družbe v Laškem (Spodnje Štajersko).

Cirilo-Methodska

Nakladna knjižarna i papirnica d. d.

Telefon broj 76 ZAGREB Preradovičev trg 4

Novouredjena Cirilometodska knjižara i papirnica preporučuje svoje bogato sortirano skladište razglednica na veliko najveće u Jugoslaviji.

Na skladištu se nalazi oko

10 milijuna razglednica.

Preporučuje svoju moderno uređenu knjižaru

Na veliko i na malo prodaje sve vrste papira i pisaćeg pribora.

Restavracija pri „Zvezdi“

v Ljubljani (preje Ferlinc).

Podpisana naznanjava, da je novo urejeni vrt, vrtni salon in kegljišče zopet odprto.

Postrežba točna in solidna.

Priporočata se Peter in Josipina Kušak.

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu

— ustanovljena od mestne občine Zagreba leta 1884 — sprejema

v elementarnem in življenskem oddelku

vsakovrstna zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji in najmodernejšimi tarifi.

— Zahtevajte prospekte —

katera pošilja in daje vsa potrebna pismena in ustmena pojasnila 771 1

Glavno zastopstvo za Slovenijo

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Sprejemamo sposobne potnike in zastopnike, katerim se nudi prilika velikega zaslužka.